

ტესტი დაწყებითი საფეხურის მასწავლებელთათვის ქართული ენა და ლიტერატურა

2014

ინსტრუქცია

ტესტი ორი ნაწილისგან შედგება - პროფესიული ცოდნა და მეთოდოლოგია და აკადემიური უნარები. ის 51 დავალებას შეიცავს. ზოგიერთ დავალებას ახლავს სავარაუდო პასუხები, ზოგიერთის პასუხი კი თქვენ თავად უნდა დანეროთ.

პასუხები აუცილებლად გადაიტანეთ პასუხების ფურცელზე, რომელიც თან ახლავს ტესტს (შესაბამისი ინსტრუქცია იხილეთ შემდეგ გვერდზე). ტესტირების შედეგი დადგინდება მხოლოდ და მხოლოდ პასუხების ფურცლის საფუძველზე.

ყურადღებით წაიკითხეთ თითოეული დავალების ინსტრუქცია, კარგად გაიაზრეთ, რა მოგეთხოვებათ დავალების შესრულებისას, და შემდეგ აირჩიეთ ან დანერეთ პასუხი.

ზოგიერთი დავალება, ერთი შეხედვით, სპეციფიკურ თეორიულ ცოდნას მოითხოვს, თუმცა რეალურად ამ დავალებათა შესრულება სავსებით შესაძლებელია პედაგოგიურ გამოცდილებაზე დაყრდნობით.

შავი სამუშაოსათვის შეგიძლიათ გამოიყენოთ ტესტის ფურცლებზე არსებული ცარიელი ადგილები.

სამუშაოდ გეძლევათ 5 საათი.

დროის ამოწურვის შესახებ გაცნობებთ მეთვალყურე.

გისურვებთ წარმატებას!

სხვადასხვა ტიპის დავალებათა ინსტრუქციები

ტესტში წარმოდგენილი დავალებები სხვადასხვაგვარია ფორმატის თვალსაზრისით. ტესტში შეგხვდებათ:

- დავალებები არჩევითი პასუხებით;
- დავალებები ღია დაბოლოებით;
- შესაბამისობის დადგენის დავალებები;
- თხზულება.

არჩევითპასუხებიან დავალებებში პირობასა თუ შეკითხვასთან ერთად სავარაუდო პასუხებიც არის მოცემული. დავალების შესრულება გულისხმობს ოთხი სავარაუდო პასუხიდან ერთი სწორი პასუხის არჩევას.

პასუხის მონიშვნისას:

- *პასუხების ფურცელზე მოძებნეთ დავალების შესაბამისი ნომერი;*
- *ნომრის ქვეშ იპოვეთ უჯრა, რომელიც თქვენ მიერ არჩეულ პასუხს შეესაბამება;*
- *დასვით X ნიშანი ამ უჯრაში.*

თუ გსურთ პასუხების ფურცელზე მონიშნული პასუხის გადასწორება, მთლიანად გააფერადეთ უჯრა, რომელშიც დასვით X ნიშანი, ხოლო შემდეგ მონიშნეთ პასუხის ახალი ვარიანტი (დასვით X ნიშანი ახალ უჯრაში).

თითოეული არჩევითპასუხებიანი დავალება 1 ქულით ფასდება.

დავალებები ღია დაბოლოებით მოითხოვს დასმულ შეკითხვაზე პასუხის ჩამოყალიბებას, საკუთარი მსჯელობის გამყარებას სათანადო არგუმენტებით. თითოეული ღიადაბოლოიანი დავალება ფასდება სპეციალური სქემის მიხედვით. შესასრულებელი ნაბიჯების გათვალისწინებით, დავალება შეიძლება შეფასდეს 1, 2 ან მეტი ქულით. ამგვარ დავალებებზე პასუხის გასაცემად პასუხების ფურცელზე გამოყოფილია საგანგებო ადგილები. *გაითვალისწინეთ: თუ სწორ პასუხთან ერთად არასწორ პასუხსაც მიუთითებთ, ქულას ვერ მოიპოვებთ.*

შესაბამისობის დადგენის დავალებებში წარმოდგენილია მონაცემთა ორი სვეტი. ერთ სვეტში მოცემულია ე. წ. პირობა (მოვლენები, ფრაზები და ა. შ.), მეორეში კი – სავარაუდო პასუხები (ცნებები, ტერმინები და ა. შ.). დავალების შესრულება გულისხმობს ერთ სვეტში მოცემული ინფორმაციის მისადაგებას მეორე სვეტში მოცემულ ინფორმაციასთან. შესაბამისობის თითოეული დავალებისთვის პასუხების ფურცელზე მოცემულია ცხრილი. თქვენ უნდა შეავსოთ ცხრილის ცარიელი გრაფები – პირობის აღმნიშვნელი ასოს ქვეშ ჩაწეროთ მისი პასუხის შესაბამისი რიგითი ნომერი.

შესაბამისობის დადგენის თითოეული დავალება 1 ქულით ფასდება.

თხზულებაში უნდა წარმოაჩინოთ თქვენი პოზიცია, მოსაზრებები შემოთავაზებული საკითხის შესახებ, კონკრეტული არგუმენტებით დაასაბუთოთ სათქმელი. თხზულების დასაწერად პასუხების ფურცელზე გამოყოფილია საგანგებო ადგილი.

თხზულების მაქსიმალური ქულაა 13.

პროფესიული ცოდნა და მეთოდოლოგია

1. ქვემოთ ჩამოთვლილია ქართული დამწერლობის სახეები. მათგან რომელი გამოიყენებოდა სასულიერო ხასიათის ძველ ქართულ მწერლობაში?

- (ა) მხოლოდ მხედრული
- (ბ) ძირითადად, ასომთავრული
- (გ) ძირითადად, ნუსხური
- (დ) მხოლოდ ასომთავრული

2. ო-ზე დაბლოებული ხმოვანფუძიანი სახელები არ იკვეცება. ჩამოთვლილთაგან რომელია გამონაკლისი?

- (ა) სოკო
- (ბ) ღვინო
- (გ) წყარო
- (დ) თარო

3. ქვემოთ მოყვანილი შესიტყვებებიდან რომელი არ წარმოადგენს ფრაზეოლოგიზმს?

- (ა) მტკიცე ხელი
- (ბ) ცხარე კამათი
- (გ) მახვილი თვალი
- (დ) მკაფიო გამოსახულება

4. ქვემოთ ჩამოთვლილთაგან რომელია მიზნის გარემოებითი რთული ქვეწყობილი წინადადება?

- (ა) ელისო ისე გართული იყო ფიქრით, რომ მამის მოსვლაც კი ვერ შენიშნა.
- (ბ) ლუარსაბი წამოხტა, მიეგება ძმას, ვერაფერი კი ვერ ჰკითხა, რადგან რცხვენოდა.
- (გ) ქალი ვერ მიმხვდარიყო, თუ რას ნიშნავდა მისი საუბარი.
- (დ) მტრედები წყვილ-წყვილად გამოდიოდნენ, ბუნების მშვენიერებით რომ დამტკბარიყვნენ.

5. ქვემოთ მოყვანილ მაგალითებში გამუქებული სინტაქსური წყვილებიდან რომელი არ წარმოადგენს მსაზღვრელ-საზღვრულს?

- (ა) აბრეშუმის ჭიის გამოსაკვებად თუთის ფურცელია საჭირო.
- (ბ) ჟოლოს წვენი ძალიან სასარგებლოა.
- (გ) მზის ამოსვლის შემდეგ მწყემსებს ცხვარი უკვე საძოვარზე ჰყავდათ გაშლილი.
- (დ) ხმლის ბუდეს ქარქაში ჰჭკია.

6. ქვემოთ ჩამოთვლილთაგან რომელია მოცემული სწორი ფორმით?

- I. ილიას მოთხრობის „ოთარაანთ ქვრივ-ის“ მიხედვით ...
- II. ილიას მოთხრობის „ოთარაანთ ქვრივი“-ს მიხედვით ...
- III. ილიას მოთხრობის „ოთარაანთ ქვრივი“ მიხედვით ...

- (ა) მხოლოდ I
- (ბ) მხოლოდ I და II
- (გ) მხოლოდ III
- (დ) მხოლოდ I და III

7. ქვემოთ ჩამოთვლილთაგან საწყისის რომელი ფორმაა **არასწორი**?

- (ა) თხრა
- (ბ) ტეხვა
- (გ) წვრთნა
- (დ) ფრცქვნა

8. ენათმეცნიერების რომელი დარგი შეისწავლის ენის გამომსახველობით საშუალებებს?

- (ა) სტილისტიკა
- (ბ) ლექსიკოლოგია
- (გ) ეტიმოლოგია
- (დ) სემანტიკა

9. მოცემულია სამი ზმნა არასწორი ფორმით: ანსხვავებს, ანცვიფრებს, ანსახიერებს. გაასწორეთ შეცდომები და აუხსენით VI კლასის მოსწავლეებს, რატომ არ არის ეს ფორმები მართებული.

(მაქსიმალური ქულა 1)

10. ქვემოთ მოცემულია „ქება“ ზმნის უღლება სუბიექტური პირის მიხედვით მხოლოდით რიცხვში: ვაქებ, აქებ, აქებს.

აუღლეთ ეს ზმნა ობიექტური პირის მიხედვით მხოლოდით რიცხვში.

(მაქსიმალური ქულა 1)

11. მასწავლებელმა მოსწავლეებს ზღაპრის შესახებ თხზულების დაწერა სთხოვა. ერთ-ერთი მოსწავლის თხზულებიდან მოყვანილია რამდენიმე წინადადება:

1. საქმე იმაში მდგომარეობს, რომ ხელმწიფეს ლხინი და მხიარულება არ უყვარდა.
2. მზეთუნახავს ეწყინა, ბიჭმა დავალება რომ ვერ შეასრულა.
3. ფასკუნჯს ბარტყები ბუდიდან ამოუსხამს.
4. დევი ორმოსთან მივიდა, გადასწია ქვა და შიგ შეძვრა.
5. დედინაცვალმა მშიერმწყურვალ ბიჭი გარეთ გააგდო.

აღმოაჩინეთ შეცდომები მოსწავლის ნაწერში, მიუთითეთ სწორი ფორმები, პასუხი დაასაბუთეთ. თითოეული შეცდომის გასწორება და შესაბამისი დასაბუთება ფასდება 2 ქულით. მოსწავლის მიერ სწორად დაწერილი თითოეული სიტყვის მცდარი ფორმით შეცვლის შემთხვევაში დაგაკლდებათ 1 ქულა.

---

12. სიტყვას „მტკნარი“ ქართულ ენაში რამდენიმე მნიშვნელობა აქვს. ქვემოთ მოყვანილ წინადადებებში ჩაანაცვლეთ ეს სიტყვა მნიშვნელობით მსგავსი სიტყვით.

I. მდინარის წყალი მტკნარი ყოფილა, – უკვირდა რეზოს. _____

II. ეს მტკნარი სიცრუეა. _____

III. „რას ამბობს ზვიადაური, სახე რადა აქვს მტკნარია“. _____

(მაქსიმალური ქულა 1)

13. განუმარტეთ VI კლასის მოსწავლეებს, რას ნიშნავს იდიომატური გამოთქმა: „ხელი დამიბანია“. აუხსენით მათ, საიდან იღებს სათავეს ეს გამოთქმა.

(მაქსიმალური ქულა 2)

14. წაიკითხეთ სტროფი ლექსიდან:
„სთვლემენ ბელლებში ლურჯი ყანები,
ელვარებს ხვათი, როგორც ლამპარი.
ჩალაგდნენ ყველა ჩინგიზხანები...
თქვი, მეწისქვილე, ერთი ზღაპარი.“

ამ სტროფში ავტორი მიმართავს პოეტურ ლიცენციას (ლიცენცია – „პოეტური თავისუფლება“; მკაფიო პოეტური გამოსახვის მიზნით გრამატიკის, სტილისტიკის ან ლექსთწყობის მიღებული წესებისგან გადახვევა). ამოიწერეთ სტროფიდან პოეტური ლიცენციის ნიმუში. პასუხი დაასაბუთეთ.

(მაქსიმალური ქულა 1)

15. რას ეწოდება „ბატალური“ სცენები მხატვრულ ნაწარმოებში?

- (ა) სენტიმენტალურ, ემოციურ სცენებს
- (ბ) მკაცრი ბუნების ამსახველ პეიზაჟებს
- (გ) სცენებს, რომლებშიც აღწერილია ომისა და ბრძოლის სურათები
- (დ) ეპიზოდებს, რომლებშიც ასახულია ადამიანთა სისასტიკე ერთმანეთის მიმართ

16. ქვემოთ ჩამოთვლილთაგან რომელ პასუხშია დალაგებული მხატვრული გამომსახველობითი საშუალებები გამოწვეული ემოციის ინტენსივობის ზრდის მიხედვით?

- (ა) სარკაზმი, ირონია, სატირა
- (ბ) სატირა, ირონია, სარკაზმი
- (გ) სატირა, სარკაზმი, ირონია
- (დ) ირონია, სატირა, სარკაზმი

17. ხევსურულ ლექსში ვკითხულობთ:

„მაგანეთ ალვის ხეი დგას,
ცაში მიუდის წვერია,
ბოლოზე ვეშა წყარო დის,
სასმელად გემრიელია.“

ქვემოთ ჩამოთვლილთაგან რომელი ავტორის ცნობილ ნაწარმოებშია ნახსენები სტროფში გამუქებული სახელწოდება?

- (ა) ილია ჭავჭავაძის
- (ბ) დავით კლდიაშვილის
- (გ) გიორგი ლეონიძის
- (დ) მუხრან მაჭავარიანის

18. დაადგინეთ შესაბამისობა წარმოქმნილ სახელებსა და მათს ტიპებს შორის. ქვემოთ მოცემულ ცხრილში წარმოქმნილი სახელის აღმნიშვნელ ასოს მიუწერეთ ტიპის შესაბამისი ნომერი (შესაძლებელია პასუხის გამეორება).

(ა) სადავო	1. ქონების
(ბ) უდაბური	2. დანიშნულების
(გ) ცეცხლოვანი	3. უქონლობის
(დ) ლურჯთვალა	
(ე) სახალისო	

ა	ბ	გ	დ	ე

19. დაადგინეთ შესაბამისობა საბავშვო ლიტერატურულ ნაწარმოებებსა და მათს ავტორებს შორის. ქვემოთ მოცემულ ცხრილში ნაწარმოების აღმნიშვნელ ასოს მიუწერეთ მისი ავტორის შესაბამისი ნომერი (შესაძლებელია პასუხის გამეორება).

(ა) „ლიონბერგელი ემილი“	1. ჯანი როდარი
(ბ) „დევიდ კოპერფილდი“	2. ასტრიდ ლინდგრენი
(გ) „ჩიპოლინოს თავგადასავალი“	3. ლუის კეროლი
(დ) „ელისი საოცრებათა ქვეყანაში“	4. ჩარლზ დიკენსი
(ე) „ოლივერ ტვისტი“	

ა	ბ	გ	დ	ე

20. დაადგინეთ შესაბამისობა ლიტერატურათმცოდნეობით ტერმინებსა და მათს განმარტებებს შორის. ქვემოთ მოცემულ ცხრილში განმარტების აღმნიშვნელ ასოს მიუწერეთ შესაბამისი ტერმინის ნომერი (გაითვალისწინეთ, რომ ერთი პასუხი ზედმეტია).

(ა) ნაწარმოების მთავარი საკითხი, რომელსაც ეხება თხრობა	1. ფაბულა
(ბ) ნაწარმოებში გადმოცემული მთავარი ამბავი	2. ლაიტმოტივი
(გ) ერთი და იმავე ფრაზის საგანგებო გამეორება ნაწარმოებში	3. იდეა
(დ) ნაწარმოების ძირითადი აზრი, რომელიც დროდადრო მეორდება	4. რეფრენი
	5. თემა

ა	ბ	გ	დ

21. აუხსენით V კლასის მოსწავლეებს, რა არის „ჭაში ჩავარდნილის არაკის“ მთავარი სათქმელი.

(მაქსიმალური ქულა 2)

22. არსებობს მოსაზრება, რომ ლექსის სწავლისას მიზანშეწონილია მისი დაზეპირება. მოიყვანეთ არგუმენტები ამ მოსაზრების, ერთი მხრივ, გასამყარებლად და, მეორე მხრივ, უარსაყოფად.

(მაქსიმალური ქულა 2)

წაიკითხეთ ოთარ ჭილაძის ლექსი და შეასრულეთ **23-ე** და **24-ე** დავალებები.

* * *

ცა დადაბლდა. გარეთ უკვე ცივა.
მავთულებში სველი ქარი წივის.
გადიქროლა წეროების მწკრივმა,
სურნელება დამიტოვა წვიმის.

23. რას გულისხმობს გამოთქმა – „ცა დადაბლდა“?

(მაქსიმალური ქულა 1)

24. აუხსენით IV კლასის მოსწავლეებს, რა განწყობას გვიქმნის ავტორი ამ ლექსით და როგორ აღწევს ამ ეფექტს.

(მაქსიმალური ქულა 2)

წაიკითხეთ გოდერძი ჩოხელის მოთხრობის ადაპტირებული ვერსია და შეასრულეთ **25-ე, 26-ე, 27-ე და 28-ე** დავალებები:

ამ დედამიწაზე ყველაფერს თავისი სახელი ჰქვია. მოვალთ ადამიანები, დაგვარქმევენ ახლობლები სახელებს, ვივლით ამ სახელით იმდენ ხანს, რამდენი ხანიც გვიწერია ამ ცის ქვეშ ყოფნა და წავალთ...

იქით რა არის, არავინ იცის, აქეთ კი მარტო სახელი გვრჩება.

მახსოვს და აღარც მახსოვს, და იმათ შორის, ვინც მახსოვს, ყველაზე ნათლად გამოკრთიან ხოლმე წერტილი და მძიმე; ეს ორი პატარა გოგო, რომელთაც, არც კი ვიცი, რა ერქვათ ნამდვილი სახელები, მაგრამ არ ვიცი მასწავლებელს, არ ვიცი მათ თანაკლასელებს, ერთისათვის წერტილი შეურქმევიათ, მეორესთვის – მძიმე; ცხოვრობენ მთის ერთ პატარა, მიტოვებულ სოფელში. სოფლიდან ზამთრობით ორ ადგილას ამოდის კვამლი. ორი სახლიდან გამოკრთის შუქი. სამყაროს სამი იმედის ძაფით უკავშირდება ეს სოფელი – კვამლით, რომელიც მძიმე-მძიმედ მიიზღაზნება ცისკენ, ღამ-ღამობით ფანჯრებიდან გამომკრთალი შუქით და ორი პატარა გოგოთი, რომლებიც ყოველ დილით, უთენია გამოდიან ხოლმე სოფლიდან და ზურგზე ჩანთამოკიდებულები გორდაგორ ქვემოთ ჩამორბიან. აქედან ძალიან შორს არის სკოლა. ჭალაზე რომ ჩამოვლენ, იქ ავტობუსი მოდის, აქედან ავტობუსს მიჰყვებიან. ეს ავტობუსი ერთადერთია, რომელიც ამ მივიწყებულ ხეობას სამყაროსთან აკავშირებს.

რამდენჯერაც ამ ავტობუსით მომიხდებოდა მგზავრობა, იმდენჯერ ასეთ სურათს ვხედავდი:

დილაა. თოვლიან ფერდობზე მოცურავენ ჩანთებზე დამსხდარნი წერტილი და მძიმე. წინ – წერტილი, უკან – მძიმე. ერთ ადგილას წერტილი თოვლში ჩაეფლო და მძიმე ექაჩება ამოსაყვანად. ავტობუსი ჩერდება, მთელი მგზავრები წერტილსა და მძიმეს ველოდებით. მძიმე, როგორც იქნა, ამოაძრობს თოვლში ჩაფლულ წერტილს და გამორბიან, ავტობუსშიც ჯერ წერტილი ამოდის, მერე – მძიმე. სკოლასთანაც ასეთივე თანმიმდევრობით ჩადიან.

თოვს. სოფლისკენ მიდიან აღმა, წინ – წერტილი, უკან – მძიმე.

წვიმს. წინ წერტილი მიდის, უკან – მძიმე.

თურმე მასწავლებელიც ჯერ წერტილს გაიძახებდა დაფასთან, მერე – მძიმეს. მგონი, შერიგებულნი არიან ზედმეტ სახელებს. ერთხელ განგებ ვკითხე, რა გქვიათ-მეთქი და, რა თქმა უნდა, წერტილმა მიპასუხა: მე წერტილი მქვია, ამას – მძიმე.

– არ ბრაზდებით, რომ წერტილსა და მძიმეს გეძახიან?

– მერე რა, დაგვიძახონ რა, მერვე კლასში ერთს კვადრატულ ფესვს ეძახიან, ის ბრაზდება.

– თქვენ არ ბრაზდებით?

– არა, რად უნდა გავბრაზდეთ, კარგია წერტილი და მძიმე, – მითხრა წერტილმა და ორივეს ისეთი სიკეთით გაუბრწყინდა სახე, გავჩუმდი, არაფერი ვაწყენინო-მეთქი.

იმის მერე რამდენი ავტობუსი გამოიცივალა ამ გზამ. ის პატარა, მთის ფერდობზე დაკიდებული, თითქმის მიტოვებული სოფელი კი დიდხანს იყო სამყაროზე იმედის სამი ძაფით გამოკიდებული – ცისკენ ზანტად ამავალი კვამლით, ღამ-ღამობით ფანჯრებიდან გამომკრთალი შუქით და სკოლისკენ მიმავალი წერტილით და მძიმით.

გავიდა დრო. გაიზარდნენ. გათხოვდნენ. ჯერ წერტილი, მერე – მძიმე.

ახლაც ჩანს ხოლმე: მამის სახლში სტუმრად მოდის წერტილი, აღმართში მას უკან მიჰყვებიან პატარა წერტილები.

ხანდახან მიიმესაც ვხედავ, აღმა სოფლისკენ მიმავალს.

რა იქნება მერე, რა შეცვლის ამ სურათებს, არავინ იცის. ალბათ, მოვა დრო და გაქრება კვამლი, ღამ-ღამობით ფანჯრებიდან აღარ გამოკრთება სინათლე და ეს პატარა წერტილ-მიიმეები შეწყვეტენ ამ გზაზე აღმა-დაღმა სიარულს...

25. აუხსენით V კლასის მოსწავლეებს, რა პრობლემური საკითხია წამოჭრილი ამ მოთხრობაში.

(მაქსიმალური ქულა 2)

26. მოძებნეთ და მიუთითეთ მოსწავლეებს მოთხრობიდან ის ფრაგმენტი, რომელშიც შეიძლება ამოვიკითხოთ მწერლის ოპტიმისტური განწყობა. პასუხი დაასაბუთეთ.

(მაქსიმალური ქულა 1)

27. რომელი ლიტერატურული ხერხის მეშვეობით სძენს მწერალი მოთხრობაში აღწერილ ამბავს სიმსუბუქეს? აუხსენით მოსწავლეებს ამ ლიტერატურული ხერხის თავისებურება. პასუხი დაასაბუთეთ (მიუთითეთ სათანადო ადგილები ტექსტიდან).

(მაქსიმალური ქულა 2)

28. მიუთითეთ ტექსტში გამოყენებული ორი განსხვავებული მეტაფორული სახე (სიტყვა / გამოთქმა) და აუხსენით მოსწავლეებს, რა ნიშნით, რის გამოსაკვეთად შეიქმნა თითოეული მეტაფორა.

(მაქსიმალური ქულა 2)

წაიკითხეთ ნაწყვეტები მარკ ტვენის მოთხრობიდან „ტომ სოიერის თავგადასავალი“ და არჩილ სულაკაურის მოთხრობიდან „ბიჭი და ძაღლი“. შეასრულეთ 29-ე და 30-ე დავალებები.

ტომი შინ მართო დაბრუნდა. იმ სახლს რომ ჩაუარა, რომელშიც მისი მეგობარი ჯეფ ტეთერი ცხოვრობდა, ბაღში თვალი მოჰკრა ვიღაც უცნობ პატარა გოგონას – მშვენიერ ცისფერთვალეა არსებას. ოქროსფერი თმა ბეჭებზე ორ ნაწნავად ეყარა, ეცვა ზაფხულის თეთრი კაბა და არშიაშემოვლებული ქვედა ბოლო მოუჩანდა.

ტომი ჩუმად ტუბებოდა ამ ახალი „ანგელოზის“ ცქერით, სანამ არ დაინახა, რომ „ანგელოზმაც“ შეამჩნია. ახლა კი თავი მოიკატუნა, ვითომ ვერც კი ხედავდა გოგონას და სულელური ჯამბაზობა დაიწყო, როგორც სჩვევიათ ხოლმე ბიჭებს, როცა უნდათ, ვინმეს თავი მოაწონონ.

თავბრუნდამხვევი ვარჯიშით გართულ ტომს უცებ მოეჩვენა, რომ გოგონამ ზურგი შეაქცია, სახლისკენ გაემართა. ბიჭი მოწყენილი მიუახლოვდა მესერს; იმედი ჰქონდა, რომ გოგონა ბაღში ცოტა ხანს შეიცდიდა. ის მართლაც შეჩერდა კიბის საფეხურზე, შემდეგ კი კარისაკენ წავიდა. ტომმა ღრმად ამოიოხრა, როცა გოგონამ ზღურბლზე შედგა ფეხი, მაგრამ უცებ სახე გაუბრწყინდა. ვიდრე კარს მიეფარებოდა, გოგონამ უკან მოიხედა და იასამფერა გადმოუგდო. ბიჭი გაექანა, გაჩერდა ორიოდ ნაბიჯის დაშორებით, თვალეები მოიჩრდილა და ქუჩას მიაჩერდა, თითქოს შორს რაღაც საინტერესო სანახავი გამოჩნდაო. შემდეგ დასწვდა გამხმარი ბალახის ღეროს, თავი უკან გადასწია და ცდილობდა, ცხვირზე დაემაგრებინა; ამისთანა ოინებით თანდათან მიუახლოვდა სასურველ ყვავილს, დაადო შიშველი ფეხი, დიდი მოხერხებით ამოიღო თითებშუა და ცალ ფეხზე ხტუნვით გაუხვია კუთხეში თავისი საუნჯით. მხოლოდ ერთი წუთით მიიმალა, ვიდრე ყვავილს უბეში ჩაიგდებდა, გულთან ახლოს, ან უკეთ, კუჭთან, რადგან ტომი ანატომიის ცოდნაზე უკაცრავად ბრძანდებოდა.

მტკვრის გაღმა ერთიმეორეზე მიყოლებული, ჯაჭვით დაბმული წისქვილები ძველი გემებივით იდგა. ბიჭს სადღაც წიგნში დახატული ენახა ნავსადგური და გაღმა მხარე მუდამ იმ სურათს აგონებდა. ქვაზე ჩამოჯდებოდა და, ვიდრე ბანაობას დაიწყებდა, დიდხანს გასცქეროდა წისქვილებს, შეჰყურებდა მტკვარზე გადმომდგარ აივნის სახლებს...

ბიჭმა ჩანთა რიყეზე მოისროლა, ტანზე გაიძრო და წყალში შევიდა.

– ეჰე, წყალი ცივი ყოფილა! – თქვა და ხელები დაისველა. მხრები და მკერდი დაიზილა წყლით, – „თუ გინდა, შენც იბანავე!“ – მიუბრუნდა მერე ძაღლს.

ბიჭი ჩქერში შევიდა და დინებას ცურვით დაჰყვა. ასე ჩაუარა წისქვილებსა და აივნის სახლებს. აივნიდან წაბლისფერნაწნავებიანმა გოგომ დაუქნია ხელი და გაუცინა. გუშინაც ასე მოხდა. ბიჭს არ ეგონა, თუ დღესაც აქ იქნებოდა გოგო. უფრო სწორად, აღარ ახსოვდა, გადაავიწყდა და ახლა რომ დაინახა, გაახსენდა, გუშინაც აქ იდგა და ასევე უქნევდა ხელს. თვითონაც დაუქნია ხელი გოგოს. მერე, რომ ეჩვენებინა, თუ რა მარჯვედ ცურავდა, ამოტრიალდა, ფეხები ჰაერში აიქნია და თევზივით გაუჩინარდა წყალში. როდესაც ამოყურყუმელავდა, აივანი უკვე შორს იყო და ნაწნავებიანი გოგო გარკვევით აღარ ჩანდა.

29. იმსჯელეთ ორივე ნაწყვეტის პერსონაჟთა ხასიათის თავისებურებების შესახებ. დაასაბუთეთ, რატომ შეიძლება იყოს ეს ორი ნაწყვეტი სახელმძღვანელოში ერთად მოცემული.

(მაქსიმალური ქულა 3)

30. თქვენი მიზანია, დაეხმაროთ IV კლასის მოსწავლეს შემეცნებითი და შემოქმედებითი უნარების განვითარებაში. რა აქტივობას შესთავაზებდით მას (მოცემულ ნაწყვეტებთან დაკავშირებით) თითოეული ტიპის უნარის გასავითარებლად? პასუხი დაასაბუთეთ.

შემეცნებითი

შემოქმედებითი

(მაქსიმალური ქულა 2)

კითხვისა და წერის სწავლება

31. მასწავლებლები ხშირად უკითხავენ მოსწავლეებს ნაცნობ თემაზე შექმნილ მცირე ზომის ტექსტებს.

ქვემოთ ჩამოთვლილთაგან რომელი გამოადგება ყველაზე ნაკლებად მასწავლებელს იმის შესაფასებლად, რომ მოსწავლეებმა მოისმინეს და გაიგეს წაკითხული ტექსტი?

მოსწავლეები:

- (ა) სვამენ და პასუხობენ შეკითხვებს მოსმენილ ტექსტთან დაკავშირებით.
- (ბ) ილუსტრაციებს უკავშირებენ მოსმენილ ტექსტს და განალაგებენ მათ მოქმედებათა თანმიმდევრობის მიხედვით.
- (გ) ახასიათებენ პერსონაჟს, აფასებენ მის საქციელს, ამოიცნობენ მის ემოციურ მდგომარეობას.
- (დ) აფერადებენ პერსონაჟის გამოსახულებას ტექსტის მიხედვით შექმნილ ილუსტრაციაზე და გამოხატავენ მის მიმართ დამოკიდებულებას.

32. ქვემოთ ჩამოთვლილთაგან რომელი არ გამოგვადგება მთლიანობითი მეთოდით კითხვის სწავლების სასარგებლო არგუმენტად?

მთლიანობითი მეთოდი ხელს უწყობს:

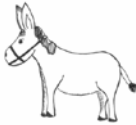

- (ა) მხედველობითი აღქმისა და მეხსიერების განვითარებას.
- (ბ) სიტყვის მნიშვნელობის განსაკუთრებული ძალისხმევის გარეშე „აღმოჩენას“.
- (გ) სიტყვაში ბგერების გამორჩევისა და ბგერების სიტყვად გაერთიანების უნარის ათვისებას.
- (დ) კითხვის მიმართ დადებითი დამოკიდებულების ჩამოყალიბებას და, შესაბამისად, კითხვის მოტივაციის ამაღლებას.

33. ლექსიკის გამდიდრებასა და განვითარებაზე მუშაობა გულისხმობს ბავშვისთვის იმ სტრატეგიების სწავლებას, თუ როგორ უნდა ისწავლოს დამოუკიდებლად ახალი სიტყვები. ქვემოთ ჩამოთვლილთაგან რომელი აქტივობაა ყველაზე შესაფერისი აღნიშნული მიზნის მისაღწევად?

- (ა) მასწავლებელი თავად იყენებს ახალ სიტყვებს მოსწავლეებთან საუბრისას.
- (ბ) მასწავლებელი კონკრეტული მაგალითის საფუძველზე უხსნის მოსწავლეებს ახალი სიტყვის მნიშვნელობას.
- (გ) მასწავლებელი უხსნის ბავშვებს, როგორ გამოიყენონ სიტყვის შემადგენელი ნაწილები იმისთვის, რათა განსაზღვრონ უცნობი სიტყვის მნიშვნელობა.
- (დ) მასწავლებელი სთხოვს ბავშვებს, ამოიწერონ ტექსტიდან ის წინადადებები, რომლებშიც უცნობი სიტყვებია გამოყენებული.

34. გაეცანით I კლასის მოსწავლეებისთვის განკუთვნილ სავარჯიშოებს, რომლებსაც ფონეტიკური მეთოდით კითხვის სწავლებისას იყენებენ:

<p>I. შეაერთე ნახატი ასოსთან!</p> <div style="display: flex; justify-content: space-around; align-items: center;"> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; text-align: center;">კ</div> </div> <div style="display: flex; justify-content: space-around; align-items: center; margin-top: 20px;"> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; text-align: center;">ს</div> </div> <div style="display: flex; justify-content: space-around; align-items: center; margin-top: 20px;"> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; text-align: center;">ვ</div> </div>	<p>II. უჯრებში ჩაწერე სიტყვა!</p> <div style="display: flex; justify-content: space-around; align-items: center;"> </div> <div style="display: flex; justify-content: space-around; margin-top: 10px;"> <div style="border: 1px solid black; width: 100px; height: 20px;"></div> <div style="border: 1px solid black; width: 100px; height: 20px;"></div> </div> <div style="text-align: center; margin-top: 20px;"> </div> <div style="text-align: center; margin-top: 20px;"> <div style="border: 1px solid black; width: 150px; height: 20px;"></div> </div>
<p>III. გამოიცანი, „ვინ“ იმალება წრის უკან და ჩაწერე წრეში მისი სახელი!</p> <div style="display: flex; justify-content: space-around; align-items: center;"> </div> <div style="display: flex; justify-content: space-around; align-items: center; margin-top: 20px;"> </div> <div style="display: flex; justify-content: space-around; align-items: center; margin-top: 20px;"> </div>	<p>IV. ჩაწერე ასო, რომლითაც იწყება სიტყვა!</p> <div style="display: flex; justify-content: space-around; align-items: center;"> <div style="border: 1px solid black; width: 50px; height: 40px;"></div> </div> <div style="display: flex; justify-content: space-around; align-items: center; margin-top: 20px;"> <div style="border: 1px solid black; width: 50px; height: 40px;"></div> </div> <div style="display: flex; justify-content: space-around; align-items: center; margin-top: 20px;"> <div style="border: 1px solid black; width: 50px; height: 40px;"></div> </div>

ქვემოთ ჩამოთვლილთაგან რომელშია დალაგებული სავარჯიშოები პრინციპით – მარტივიდან რთულისაკენ?

- (ა) I, III, IV, II
- (ბ) I, IV, II, III
- (გ) IV, I, III, II
- (დ) IV, II, I, III

35. მასწავლებელი მოსწავლეებს სთავაზობს ტექსტს, რომელშიც წინადადებები ორი ფერითაა დაწერილი. წინადადებები, რომლებითაც ტექსტის მოკლე შინაარსის აგება შეიძლება, ერთი ფერით არის დაწერილი, დანარჩენი წინადადებები – სხვა ფერით. მასწავლებელი თავდაპირველად თითო წინადადებას თითო მოსწავლეს აკითხებს და ამეორებინებს – აბა, თქვი, რა წაიკითხე? შემდეგ კი ტექსტის მოკლე შინაარსის შესაბამის წინადადებებს აკითხებს ერთ მოსწავლეს. ბოლოს მასწავლებელი თავად კითხულობს ტექსტს მთლიანად.

მოცემულია აღწერილი აქტივობის შესაძლო მიზნები:

- I. ვრცელ ტექსტში ორიენტაციის უნარის განვითარება
- II. ტექსტის მოკლე შინაარსის დაფიქსირება როგორც ვიზუალურ, ისე შინაარსის დონეზე
- III. თვალსაჩინო, ხატოვანი აზროვნებისა და არტიკულაციის განვითარება
- IV. კითხვის მოტივაციის ამაღლება და ყურადღების განვითარება

ქვემოთ ჩამოთვლილთაგან რომელშია წარმოდგენილი ამ აქტივობის ძირითადი მიზნები?

- (ა) I-სა და II-ში
- (ბ) II-სა და III-ში
- (გ) I-სა და IV-ში
- (დ) II-სა და IV-ში

36. მაჩუ-პიჩუს შესახებ საინფორმაციო ტექსტის შესწავლისას მასწავლებლის შეკითხვაზე – „რა გაიგეთ ახალი ტექსტიდან? ვინ იყვნენ ინკები?“ – ანამ უპასუხა: „ინკები ინდიელთა მაღალგანვითარებული ტომი იყო.“

ქვემოთ ჩამოთვლილთაგან რომელი აქტივობა გამოადგება მასწავლებელს მოსწავლის არგუმენტირების უნარის განვითარების ხელშესაწყობად?

- (ა) მასწავლებელი სთხოვს მოსწავლეს, იპოვოს ტექსტში მონაკვეთი, საიდანაც ეს ჩანს.
- (ბ) მასწავლებელი სთხოვს მოსწავლეს, ჩამოთვალოს, კიდევ რა თვისებებით შეიძლება დავახასიათოთ ინკები.
- (გ) მასწავლებელი სთავაზობს მოსწავლეს, სიტყვა „ინკების“ გამოყენებით „ასოციაციური რუკა“ ააგოს.
- (დ) მასწავლებელი სთავაზობს მოსწავლეს, ამოწეროს ტექსტიდან ის წინადადებები, რომლებშიც გამოყენებულია სიტყვა „ინკები“.

37. კითხვის საწყის ეტაპზე მოსწავლეებისთვის ყველაზე დიდ სიძნელეს წარმოადგენს ასოების სიტყვად გაერთიანება. ქვემოთ ჩამოთვლილთაგან რომელი არ შეიძლება იყოს ამის მიზეზი?

- (ა) ბავშვები ვერ იმახსოვრებენ აღქმული ასო-ბგერების თანმიმდევრობას.
- (ბ) ბავშვები ვერ აკავშირებენ სიტყვის ორთოგრაფიულ ხატს მის მნიშვნელობასთან.
- (გ) ბავშვებს არ აქვთ ჩამოყალიბებული ასოსა და ბგერის დაკავშირების უნარი.
- (დ) ბავშვებს არ აქვთ კარგად განვითარებული თვალის მოქნილი მოძრაობის კონტროლის უნარი.

38. წაკითხული ტექსტის გააზრებისას მნიშვნელოვან შემაფერხებელ ფაქტორად გვევლინება კითხვის პროსოდიკის (ინტონაციის) დარღვევა. ასეთ შემთხვევაში მოსწავლე კითხვისას არასწორად სვამს ინტონაციურ მახვილებს, არ აკეთებს პაუზას წინადადების დასრულებისას. აღწერეთ აქტივობა, რომელიც მოსწავლეს ამ პრობლემის დაძლევაში დაეხმარება.

(მაქსიმალური ქულა 1)

39. მასწავლებელმა ანას შესთავაზა შემდეგი სავარჯიშო:

შემოხაზე ასო, რომლითაც იწყება სიტყვა!

დაასახელეთ ორი უნარი, რომლებიც აუცილებელია ამ სავარჯიშოს შესასრულებლად.

(მაქსიმალური ქულა 2)

40. გიორგი მიხვედრით, გამოცნობით კითხულობს და, ამიტომ, ხშირად უშვებს შეცდომებს. ის სიტყვის პირველ ბგერებს კითხულობს, ხოლო დანარჩენს მიხვედრით აბოლოებს ან გამოტოვებს ხოლმე სიტყვის დაბოლოებას.

დაასახელეთ მიზეზი, რამაც შეიძლება გამოიწვიოს აღნიშნული პრობლემა და აღწერეთ აქტივობა, რომელიც გიორგის მის დაძლევაში დაეხმარება.

(მაქსიმალური ქულა 2)

წაკითხეთ IV კლასის მოსწავლეებისთვის განკუთვნილი ტექსტი და შეასრულეთ **41-ე**, **42-ე** და **43-ე** დავალებები.

„შეიძლება ახლა დაუჭერებლად გვეჩვენოს, მაგრამ გალილეო გალილეის დროს ყველას მიაჩნდა, რომ პლანეტები და მზე დედამიწის ირგვლივ ბრუნავენ. სწორედ თავისი გამოგონებული ტელესკოპის დახმარებით მოიპოვა გალილეიმ არგუმენტები იმ თვალსაზრისის დასაცავად, რომ სამყაროს ცენტრი მზეა.

ცნობილი მეცნიერი პიზაში დაიბადა. ეს პატარა იტალიური ქალაქი მთელ მსოფლიოშია ცნობილი თავისი დახრილი კოშკით. ლეგენდის მიხედვით, კოშკი გოლიათის დაცემინებამ გადახარა. სინამდვილეში თავიდანვე არასწორად ააშენეს. გალილეო სხეულის ვარდნის შესასწავლი ექსპერიმენტების ჩასატარებლად კოშკზე ავიდა და იქიდან ერთნაირი ფორმისა და მოცულობის, მაგრამ განსხვავებული წონის ბურთები გადმოყარა. ორივე ბურთი ერთდროულად დავარდა მიწაზე. გალილეომ ალბათ თავადაც არ იცოდა, რომ საფუძველს უყრიდა მექანიკას, ფიზიკის დარგს, რომელიც ამტკიცებს, რომ ბუნების მოვლენები მათემატიკურ წესებს ექვემდებარება.“

41. თქვენი მიზანია, მოსწავლეებს ასწავლოთ ფაქტისა და მოსაზრების ერთმანეთისაგან გარჩევა. ამოწერეთ ტექსტიდან ორი წინადადება, რომლებსაც გამოიყენებდით ნიმუშებად ამ მიზნის მისაღწევად.

(მაქსიმალური ქულა 1)

42. ამოიწერეთ ტექსტიდან წინადადებები, რომელთა გამოყენებითაც დაეხმარებოდით მოსწავლეებს მოვლენათა შორის მიზეზშედეგობრივი მიმართების დანახვაში.

(მაქსიმალური ქულა 1)

43. დაუსვით მოსწავლეებს შეკითხვა, რომლის საშუალებითაც დაადგენდით, შეუძლიათ თუ არა მათ სხვადასხვა აბზაცში მოცემული ინფორმაციის ერთმანეთთან დაკავშირება, და, ასევე, დაეხმარებოდით მათ ტექსტიდან დასკვნის გამოტანაში.

(მაქსიმალური ქულა 1)

აკადემიური უნარები

წაკითხული ტექსტის გააზრება

ყურადღებით წაკითხეთ და გაიაზრეთ ტექსტი. თითოეული შეკითხვის სავარაუდო პასუხებიდან აირჩიეთ ის ვარიანტი, რომელიც მართებულია მოცემული ტექსტის მიხედვით.

ზოგიერთი ბავშვი განიცდის შიშს, უსაფრთხოდ არ გრძნობს თავს სიტუაციაში, რომელშიც სხვა ბავშვებთან ან უფროსებთან ერთად უწევს ყოფნა. ამგვარ შიშს სოციალურ ფობიას ან სოციალურ შიშს უწოდებენ. შიშის გამომწვევი სიტუაციები შეიძლება იყოს: კლასის წინაშე სიტყვით გამოსვლა, უცნობებთან საუბარი (მაგალითად, გამყიდველთან, ექიმთან), სხვების თანდასწრებით რაიმეს კეთება (მაგალითად, სპორტის გაკვეთილზე). ამ ფენომენს, გარშემომყოფებზე კარგი შთაბეჭდილების მოხდენის სურვილთან ერთად, საკუთარ შესაძლებლობებში რწმენის ნაკლებობა უდევს საფუძვლად.

ბევრ ბავშვს ეშინია, არ დასცინონ. ეს შიში ხშირად ძალიან ადრე ჩნდება. უკვე საბავშვო ბაღში შეიძლება შევამჩნიოთ ბავშვები, რომლებიც სხვა ბავშვებთან კონტაქტს ნაკლებად ამყარებენ და მარტო თამაშს ამჯობინებენ. დაწყებით კლასებშიც ასეთი ბავშვები გაკვეთილზე არ აქტიურობენ, ლაპარაკობენ ხმადაბლა. თუ უცნობი ადამიანი შეკითხვას დაუსვამს, არ პასუხობენ ან მშობლებს მზერით მიანიშნებენ, მათ ნაცვლად უპასუხონ. ისინი გაურბიან სოციალურ სიტუაციებს. მაგალითად, არ ეკითხებიან სხვა ბავშვებს, შეიძლება თუ არა მათთან ერთად თამაში, იმის შიშით, რომ პასუხად უარი არ მიიღონ. შედეგად, ფერხდება მათი სოციალური განვითარება. მათ დაბალი თვითშეფასება აქვთ, რადგან ახსოვთ, რომ არსებობს ამოცანები სოციალურ კონტექსტში, რომელთა გადაჭრაც არ შეუძლიათ.

სოციალური შიშის წარმოშობას ბიოლოგიური ფაქტორები, მშობელთა მახასიათებლები და გარემო განაპირობებს. ბიოლოგიურ ფაქტორებს მიეკუთვნება ახალ სიტუაციაზე შიშით, განსაკუთრებული მღელვარებით რეაგირების გენეტიკურად განპირობებული წინასწარი მზაობა. კვლევების თანახმად, მონოზიგოტურ* ტყუპებში, დიზიგოტურებთან შედარებით, გაცილებით უფრო იშვიათია შემთხვევები, როდესაც სოციალური ფობიის სიმპტომები მხოლოდ ერთ ტყუპისკალთან იჩენს თავს. თუ მშობლებს აღენიშნებათ სოციალური ფობია, არსებობს მაღალი რისკი, რომ ბავშვებსაც მსგავსი დარღვევა განუვითარდებათ. ამ შემთხვევაში, გენეტიკურ მოცემულობასთან ერთად, ქცევის დასწავლის მექანიზმები ასრულებს მნიშვნელოვან როლს. ერთი მხრივ, მშობარა ბავშვები მშობლების შიშის რეაქციას აკვირდებიან და სწავლობენ, ხოლო მეორე მხრივ, აღზრდის სტილმა და ურთიერთობის ფორმებმა, შესაძლოა, ბავშვის შიში გააძლიეროს. გარემოს ფაქტორებში კი იგულისხმება კრიტიკული ცხოვრებისეული მოვლენები, რომლებსაც სოციალური შიშის გამოწვევა და გაძლიერება შეუძლია.

სოციალურ შიშს ბავშვის განვითარებისა და გარემოსთან ურთიერთობისთვის, გარკვეული თვალსაზრისით, ადაპტაციური მნიშვნელობა შეიძლება ჰქონდეს. ბავშვები, რომლებიც სოციალურ შიშს განიცდიან, აგრესიულ, იმპულსურ ან ანტისოციალურ ქცევას ნაკლებად ამჟღავნებენ, ადვილად ექვემდებარებიან წესებს. თუმცა, ძლიერი სოციალური შიში ცალსახად უარყოფით გავლენას ახდენს ბავშვის სასკოლო თუ ოჯახურ ურთიერთობებზე და, შესაბამისად, მისი განვითარების რისკფაქტორია.

* მონოზიგოტური – ერთი კვერცხუჯრედის, დიზიგოტური – სხვადასხვა კვერცხუჯრედის.

სოციალური შიშის დაძლევის სხვადასხვა გზა არსებობს. ერთ-ერთია ბავშვის სოციალური უნარ-ჩვევების გავარჯიშება, რაც ახალი კონტაქტების დამყარებასა და სოციალურ სიტუაციებთან გამკლავებაში დაეხმარება მას. მეორე გზა გულისხმობს სოციალური სიტუაციებისთვის თავის არიდების ტენდენციის დაძლევას. ბავშვს ასწავლიან, რომ გაქცევა ხანმოკლე დროით ამცირებს შიშს, თუმცა, სინამდვილეში კვებავს და აძლიერებს მას. ბავშვი ნაბიჯ-ნაბიჯ სწავლობს სოციალური ამოცანების გადაჭრას, უარყოფითი აზრების ჩანაცვლებას ისეთი წარმოდგენებით, რომლებიც მეტ გამბედაობას შესძენს მას. მთავარია, მან შეძლოს, თავი დააღწიოს საკუთარი ქცევების, ფიქრებისა და განცდების მოჯადოებულ წრეს.

44. რატომ გაუბრბიან სოციალური შიშის მქონე ბავშვები სოციალურ სიტუაციებს?

- (ა) თანატოლებთან ურთიერთობას მართო თამაში ურჩევნიათ.
- (ბ) სხვა ბავშვების მხრიდან ხშირად დაცინვის ობიექტები ხდებიან.
- (გ) სოციალურ სიტუაციებში ხშირად მშობლები მათ ნაცვლად მოქმედებენ.
- (დ) არ არიან დარწმუნებულნი, რომ შეძლებენ სოციალურ სიტუაციებთან გამკლავებას.

45. გთავაზობთ ამონარიდს სოციალური ფობიის მქონე ბავშვის ნაამბობიდან: „მე არასოდეს ვიწევ ხელს ინგლისურის გაკვეთილზე, რადგან ერთხელ არასწორად წარმოვთქვი სიტყვა და ბავშვებმა დამცინეს“.

ქვემოთ ჩამოთვლილთაგან რომელი ასახავს ყველაზე ზუსტად ბავშვის მიერ აღწერილი მდგომარეობის მიზეზს?

- (ა) სოციალური სიტუაციებისთვის თავის არიდების ტენდენცია სინამდვილეში კვებავს და აძლიერებს შიშს.
- (ბ) მშიშარა ბავშვები სხვადასხვა სოციალურ სიტუაციაში მშობლების შიშის რეაქციას აკვირდებიან და სწავლობენ.
- (გ) კრიტიკულ ცხოვრებისეულ მოვლენებს სოციალური შიშის გამოწვევა და გაძლიერება შეუძლია.
- (დ) სოციალურ შიშს გარშემომყოფებზე კარგი შთაბეჭდილების მოხდენის სურვილი უდევს საფუძვლად.

46. სოციალური შიში ბავშვის განვითარების რისკფაქტორია, რადგან:

- (ა) დაბალი თვითშეფასების და, შესაბამისად, ურთიერთობის გამოცდილების დეფიციტის ფონზე ახალი სოციალური უნარების ათვისება ფერხდება.
- (ბ) მშობლები ბავშვს ვერ სთავაზობენ წარმატებული სოციალური ქცევის მოდელებს და, შესაბამისად, მას დაბალი თვითშეფასება უყალიბდება.
- (გ) ახალ სიტუაციებზე მღელვარებით რეაგირების წინასწარი მზაობა ურთიერთობის ნეგატიურ გამოცდილებას განაპირობებს.
- (დ) მშობლების აღზრდის სტილი და ურთიერთობის ფორმები სოციალურ სიტუაციებში ბავშვს უსაფრთხოების განცდას ვერ უძლიერებს.

47. რა მიზნით არის მოყვანილი ტექსტში ტყუპებზე ჩატარებული კვლევის შედეგი?

- (ა) სოციალური ფობიის წარმოშობაში ბიოლოგიური ფაქტორების როლის გამამყარებელ არგუმენტად
- (ბ) სოციალური ფობიის წარმოშობაში მშობლების მახასიათებლების გადამწყვეტი როლის საილუსტრაციოდ
- (გ) სოციალური ფობიის წარმოშობაზე პასუხისმგებელი გარემო ფაქტორების ზემოქმედების გამოსარიცხად
- (დ) სოციალური ფობიის განმაპირობებელი ბიოლოგიური და გარემო ფაქტორების ურთიერთქმედების გამოსარიცხად

48. კვლევების მიხედვით, მასწავლებლები სოციალური ფობიის მქონე ბავშვებს ბევრი დადებითი თვისებით ახასიათებენ. ტექსტის რომელ აბზაცში შეიძლება ვიპოვოთ ამ ფაქტის ახსნა?

- (ა) მხოლოდ I-ში
- (ბ) I-სა და II-ში
- (გ) II-სა და IV-ში
- (დ) მხოლოდ IV-ში

49. გიორგი ავადმყოფობის გამო ვერ წავიდა სკოლაში. მან დედას დავალებების გასაგებად თანაკლასელთან დარეკვა სთხოვა. დედამ უპასუხა: „მოდით, ეგებ შენ თვითონ დაურეკო!“

სოციალური შიშის დაძლევის რომელი სტრატეგია გამოიყენა დედამ ამ შემთხვევაში?

- (ა) სოციალური ამოცანების ნაბიჯ-ნაბიჯ გადაჭრა
- (ბ) სოციალური სიტუაციებისთვის თავის არიდების ტენდენციის დაძლევა
- (გ) უარყოფითი აზრების ჩანაცვლება გამბედაობის მომცემი წარმოდგენებით
- (დ) საკუთარი ქცევების, ფიქრებისა და განცდების მოჯადოებული წრის გარღვევა

50. რა არის ტექსტის ავტორის ძირითადი მიზანი?

- (ა) განიხილოს სოციალური ფობიის წარმოშობის მიზეზები და გამოკვეთოს მათი გათვალისწინების მნიშვნელობა ბავშვის გარემოსთან ადაპტაციის პროცესში
- (ბ) გაგვაცნოს სოციალური ფობიის ბუნება, მისი წარმოშობის მექანიზმები და დაძლევის სტრატეგიები
- (გ) გაგვაცნოს სოციალური ფობიის დაძლევის სტრატეგიები და გამოკვეთოს მათი მნიშვნელობა ბავშვის სოციალურ განვითარებაში
- (დ) განიხილოს სოციალური ფობია, როგორც ბავშვის განვითარების ძირითადი რისკფაქტორი, და ხაზი გაუსვას ამ ფენომენის შესწავლის მნიშვნელობას

ანალიტიკური წერა

51. წაიკითხეთ ნაწყვეტები ესეებიდან ცირკის შესახებ:

„ცირკის, როგორც გასართობი წარმოდგენის ცნება, ჯერ კიდევ ძველ ეგვიპტეში არსებობდა. ძველ რომში ცირკს უწოდებდნენ წრიული ფორმის დიდ არენას, სადაც უმეტესად ეტლშებმული ცხენების შეჯიბრი იმართებოდა. დროთა განმავლობაში არენაზე ცუდად გაწვრთნილი ცხოველები და კარგად გაწვრთნილი გლადიატორები გამოჩნდნენ. ეს ადამიანები თავისუფლებისთვის სიკვდილს ებრძოდნენ. ზოგჯერ იმარჯვებდნენ, ზოგჯერ მარცხდებოდნენ, თუმცა, ცირკი და მაყურებელი ორივე შემთხვევაში გამარჯვებული რჩებოდა. მოგვიანებით ესპანეთში, მექსიკასა და ზოგიერთ სხვა ქვეყანაში ცირკის არენას კორიდისთვის იყენებდნენ.

ევროპაში პოპულარული იყო მოხეტიალე ცირკი. მოხეტიალე ცირკის მსახიობები სიმღერითა და ცეკვით შედიოდნენ ქალაქებში, ხალხს ართობდნენ. მალე მათ ცხოველების მოთვინიერება, ჟონგლიორობა და საცირკო ხელოვნების სხვა ილეთების შესრულება დაიწყო. მთელმა ევროპამ იცოდა, რომ თუ მოხეტიალე ცირკის მსახიობები მათს ქალაქში ჩავიდოდნენ, მაშინ სადმე, ქალაქის გარეუბანში, გაშლიდნენ კარებს, ჩამოიყვანდნენ უამრავ ცხოველს, მათ შორის ისეთებსაც, რომლებიც არასოდეს ენახათ; გამოჩნდებოდნენ ღია ცის ქვეშ მოცეკვავე ლამაზი ქალები, ქალაქში გააკრავდნენ აფიშებს სენსაციური წარწერებით... ბავშვები ცირკს ისე ელოდნენ, როგორც ახლა სანტა-კლაუსს ელოდებიან.“

„მსოფლიო მასშტაბის თანამედროვე საცირკო ფესტივალს ყოველ წელს მონტე-კარლო მასპინძლობს. ძალზე პრესტიჟულია, აგრეთვე, პარიზის საცირკო ფესტივალი. აქ ცირკი ნამდვილი დღესასწაულია: საორკესტრო მუსიკა, მანეჟზე მოჭირითე ცხენები, ცეცხლმოკიდებულ რგოლებში მონავარდე ლომები, ველოსიპედისტი დათვები, დინჯად მოცეკვავე სპილოები, ზოგჯერ ჩვენზე უფრო ჭკვიანი მაიმუნები... ილუზიონისტები, ეკვილიბრისტები, ჟონგლიორები... წითელცხვირა კლოუნები, თოკზე მორბენალი ჯამბაზები, მფრინავი აკრობატები... მხიარული მუსიკა, სიცილი, რისკი, უამრავი ფერი...“

ცირკს ორი, ერთმანეთისგან მკვეთრად განსხვავებული მხარე აქვს, ის ყველასთვის როდია დღესასწაული.

- *იმსჯელეთ ცირკის ამ „ორსახოვნების“ შესახებ;*
- *რატომ არის მნიშვნელოვანი, დავებმართო ბავშვს ორივე მხარის დანახვაში?*
- *მსჯელობის გასამყარებლად მოიყვანეთ არგუმენტები და მაგალითები (ლიტერატურიდან, კინოფილმებიდან, მუსიკალური ნაწარმოებებიდან).*

თქვენ მიერ დაწერილი თხზულება უნდა შეიცავდეს, სულ მცირე, 100 სიტყვას.

**ტესტი დაწყებითი საფეხურის ქართული ენისა და ლიტერატური
მასწავლებლებისათვის
I-VI კლასები**

სწორი პასუხები და შეფასების კრიტერიუმები

პროფესიული ცოდნა და მეთოდოლოგია

ქართული ენა და ლიტერატურა

1	ბ
2	ბ
3	დ
4	დ
5	ბ
6	ბ
7	ბ
8	ა

9	მაქსიმალური ქულა: 1
	<p>1 ქულა: მითითებულია ზმნების სწორი ფორმები (ასხვავებს, აცვიფრებს, ასახიერებს) და დასახელებულია შეცდომების მიზეზი;</p> <p>0 ქულა: მითითებულია ზმნების მხოლოდ სწორი ფორმები, თუმცა, არ არის ან არასწორადაა დასახელებული შეცდომების მიზეზი; არ არის მითითებული ზმნების სწორი ფორმები და არ არის დასახელებული შეცდომების მიზეზი; პასუხი არ არის მოცემული.</p>
10	მაქსიმალური ქულა: 1
	<p>1 ქულა: სწორადაა მითითებული ზმნის სამივე ფორმა;</p> <p>0 ქულა: პასუხი არ არის სწორი; პასუხი არ არის მოცემული.</p>

11	მაქსიმალური ქულა: 6								
	<table border="1" style="width: 100%;"> <tr> <th style="text-align: left;">შეცდომა</th> <th style="text-align: left;">უნდა იყოს</th> </tr> <tr> <td>საქმე იმაში მდგომარეობს</td> <td>საქმე ისაა, რომ</td> </tr> <tr> <td>გადასწია ქვა და შიგ შეძვრა</td> <td>გადასწია ქვა და შიგ ჩაძვრა</td> </tr> <tr> <td>მშიერმწყურვალი</td> <td>მშიერ-მწყურვალი</td> </tr> </table> <ul style="list-style-type: none"> • თითოეული შეცდომის გასწორება და შესაბამისი დასაბუთება ფასდება 2 ქულით. • მხოლოდ შეცდომის გასწორება, სათანადო დასაბუთების გარეშე, ფასდება 1 ქულით. • მოსწავლის მიერ სწორად დაწერილი სიტყვის მცდარი ფორმით შეცვლის შემთხვევაში შეფასებას აკლდება 1 ქულა. 	შეცდომა	უნდა იყოს	საქმე იმაში მდგომარეობს	საქმე ისაა, რომ	გადასწია ქვა და შიგ შეძვრა	გადასწია ქვა და შიგ ჩაძვრა	მშიერმწყურვალი	მშიერ-მწყურვალი
შეცდომა	უნდა იყოს								
საქმე იმაში მდგომარეობს	საქმე ისაა, რომ								
გადასწია ქვა და შიგ შეძვრა	გადასწია ქვა და შიგ ჩაძვრა								
მშიერმწყურვალი	მშიერ-მწყურვალი								
12	მაქსიმალური ქულა: 1								
	<p>1 ქულა: სიტყვა მტკნარი სამივე წინადადებაში სწორად არის ჩანაცვლებული მნიშვნელობით მსგავსი სიტყვით;</p> <p>0 ქულა: პასუხი არ არის სწორი; პასუხი არ არის მოცემული.</p>								

13	მაქსიმალური ქულა: 2
	2 ქულა: სწორად არის განმარტებული იდიომატური გამოთქმა და მითითებულია, საიდან იღებს ის სათავეს;
	1 ქულა: სწორად არის განმარტებული იდიომატური გამოთქმა, მაგრამ არ მითითებული, საიდან იღებს ის სათავეს; სწორად არის მითითებული, საიდან იღებს სათავეს ეს გამოთქმა, მაგრამ ის არ არის განმარტებული;
0 ქულა: პასუხი არ არის სწორი; პასუხი არ არის მოცემული.	
14	მაქსიმალური ქულა:1
	1 ქულა: სწორად არის მითითებული პოეტური ლიცენციის ნიმუში და მართებულია დასაბუთებული;
	0 ქულა: პასუხი არ არის სწორი; პასუხი არ არის მოცემული.

15	ბ
16	დ
17	ბ

18	მაქსიმალური ქულა: 1				
	ა	ბ	გ	დ	ე
	2	3	1	1	2
19	მაქსიმალური ქულა: 1				
	ა	ბ	გ	დ	ე
	2	4	1	3	4
20	მაქსიმალური ქულა: 1				
	ა	ბ	გ	დ	
	5	1	4	2	

21	მაქსიმალური ქულა: 2
	2 ქულა: მეხუთეკლასელი მოსწავლისათვის გასაგები ენით განმარტებულია არაკის მთავარი სათქმელი, განმარტებისას აპლიკანტი ავლენს ვეფხისტყაოსნის შინაარსის ცოდნას, ითვალისწინებს მისი კონკრეტული ეპიზოდის კონტექსტს;
	1 ქულა: სწორად არის განმარტებული არაკის მთავარი სათქმელი;
	0 ქულა: პასუხი არ არის სწორი; პასუხი არ არის მოცემული.

22	მაქსიმალური ქულა: 2
	2 ქულა: ადეკვატურად არის შერჩეული არგუმენტები დავალებაში მოცემული მოსაზრების, ერთი მხრივ, გასამყარებლად და, მეორე მხრივ, უარსაყოფად;
	1 ქულა: ადეკვატურად არის შერჩეული არგუმენტი/არგუმენტები დავალებაში მოცემული მოსაზრების ან გასამყარებლად, ან უარსაყოფად;
	0 ქულა: პასუხი არ არის სწორი; პასუხი არ არის მოცემული.

23	მაქსიმალური ქულა: 1
	1 ქულა: სწორად არის განმარტებული გამოთქმა/მხატვრული სახე „ცა დადაბლდა“;
	0 ქულა: პასუხი არ არის სწორი; პასუხი არ არის მოცემული.

24	მაქსიმალური ქულა: 2
	2 ქულა: სწორად (მეოთხე კლასის მოსწავლისთვის გასაგებად) არის ახსნილი, რა განწყობას უქმნის მკითხველს ლექსი და განმარტებულია, როგორ, რა ხერხებით აღწევს ავტორი ამ ეფექტს;

	<p>1 ქულა: სწორად არის ახსნილი, რა განწყობას უქმნის მკითხველს ლექსი, მაგრამ არ არის განმარტებული, როგორ, რა ხერხებით აღწევს ავტორი ამ ეფექტს;</p> <p>0 ქულა: მხოლოდ დასახელებულია განწყობა, რომელსაც უქმნის მკითხველს ლექსი; პასუხი არ არის სწორი; პასუხი არ არის მოცემული.</p>
25	<p>მაქსიმალური ქულა: 2</p> <p>2 ქულა: სწორად არის მითითებული ნაწარმოებში დასმული ძირითადი საკითხი და მოცემულია, მეხუთე კლასის მოსწავლისთვის გასაგები მსჯელობა პრობლემის არსზე.</p> <p>1 ქულა: სწორად არის მითითებული ნაწარმოებში დასმული ძირითადი საკითხი, მაგრამ არ არის წარმოდგენილი მსჯელობა პრობლემის არსის შესახებ; სწორად არის მითითებული ნაწარმოებში დასმული ძირითადი საკითხი, მაგრამ წარმოდგენილი საკითხის ახსნა არ შეეფერება მეხუთე კლასის მოსწავლის ენობრივ/ლექსიკურ კომპეტენციას;</p> <p>0 ქულა: პასუხი არ არის სწორი; პასუხი არ არის მოცემული.</p>
26	<p>მაქსიმალური ქულა: 1</p> <p>1 ქულა: სწორად არის მითითებული ნაწარმოებიდან ის ფრაგმენტი (ერთი მაინც), რომელშიც შეიძლება ამოვიკითხოთ მწერლის ოპტიმისტური განწყობა და პასუხი დასაბუთებულია;</p> <p>0 ქულა: სწორად არის მითითებული ნაწარმოებიდან ის ფრაგმენტი (ერთი მაინც), რომელშიც შეიძლება ამოვიკითხოთ მწერლის ოპტიმისტური განწყობა, თუმცა, დასაბუთება არ არის მოცემული; პასუხი არ არის სწორი; პასუხი არ არის მოცემული.</p>
27	<p>მაქსიმალური ქულა: 2</p> <p>2 ქულა: სწორად არის დასახელებული ლიტერატურული ხერხი, მოსწავლეებისათვის გასაგები ენით განმარტებულია ამ ლიტერატურული ხერხის თავისებურება და მოყვანილია შესაბამისი ადგილები ტექსტიდან;</p> <p>1 ქულა: სწორად არის დასახელებული ლიტერატურული ხერხი და მოყვანილია შესაბამისი ადგილი ტექსტიდან; სწორად არის დასახელებული ლიტერატურული ხერხი და მოსწავლეებისათვის გასაგები ენით განმარტებულია ლიტერატურული ხერხის თავისებურება;</p> <p>0 ქულა: შესრულებულია დავალების მხოლოდ ერთი კომპონენტი (დასახელება /განმარტება / ნიმუში ტექსტიდან); პასუხი არ არის სწორი; პასუხი არ არის მოცემული.</p>
28	<p>მაქსიმალური ქულა: 2</p> <p>2 ქულა: სწორად არის მითითებული ორი განსხვავებული მეტაფორული სახე და ახსნილია, რის მისანიშნებლად/გამოსაკვეთად შეიქმნა ეს მეტაფორები;</p> <p>1 ქულა: მითითებულია ერთი მეტაფორული სიტყვა ან გამოთქმა და ახსნილია, რის მისანიშნებლად/გამოსაკვეთად შეიქმნა ეს მეტაფორა; მითითებულია ორი განსხვავებული მეტაფორული სახე, მაგრამ არ არის ახსნილი, რის მისანიშნებლად/გამოსაკვეთად შეიქმნა ისინი;</p> <p>0 ქულა: მითითებულია ერთი მეტაფორული სიტყვა ან გამოთქმა, მაგრამ მართებულად არ არის ახსნილი, რის მისანიშნებლად/გამოსაკვეთად შეიქმნა ეს მეტაფორა; მეტაფორა არ არის სწორად შერჩეული; პასუხი არ არის მოცემული.</p>

29	<p>მაქსიმალური ქულა: 3</p> <p>3 ქულა: მოცემულია მსჯელობა ორივე ნაწყვეტის პერსონაჟთა ხასიათის თავისებურებების <u>(მსგავსება-განსხვავების)</u> შესახებ და დამაჯერებლად დასაბუთებული, რატომ შეიძლება იყოს ეს ორი ნაწყვეტი სახელმძღვანელოში ერთად მოცემული;</p> <p>2 ქულა: მოცემულია მსჯელობა ორივე ნაწყვეტის პერსონაჟის/პერსონაჟთა ხასიათის თავისებურებების შესახებ, მაგრამ არ არის დამაჯერებლად დასაბუთებული, რატომ შეიძლება იყოს ეს ორი ნაწყვეტი სახელმძღვანელოში ერთად მოცემული;</p> <p>1 ქულა: არ არის მოცემული მსჯელობა ნაწყვეტის პერსონაჟის/პერსონაჟთა ხასიათის თავისებურებების შესახებ, მაგრამ დასაბუთებულია, რატომ შეიძლება იყოს ეს ორი ნაწყვეტი სახელმძღვანელოში ერთად მოცემული;</p> <p>მოცემულია მსჯელობა ორივე ნაწყვეტის პერსონაჟის ხასიათის თავისებურებების შესახებ, მაგრამ არ არის დასაბუთებული, რატომ შეიძლება იყოს ეს ორი ნაწყვეტი სახელმძღვანელოში ერთად მოცემული;</p> <p>0 ქულა: მოცემულია მსჯელობა მხოლოდ ერთი ნაწყვეტის პერსონაჟთა ხასიათის თავისებურებების შესახებ; პასუხი არ არის ადეკვატური; პასუხი არ არის მოცემული.</p>
-----------	--

30	<p>მაქსიმალური ქულა: 2</p> <p>2 ქულა: წარმოდგენილია მოსწავლისათვის ორივე ტიპის უნარის გასავითარებლად ადეკვატური დავალებები და დასაბუთებულია არჩევანი (დასაბუთებად არ ჩაითვლება ზოგადი ფრაზები – უვითარებს შემოქმედებით უნარს, მატებს კრეატიულობას, უვითარებს ანალიტიკური აზროვნების უნარს და მისთანანი);</p> <p>1 ქულა: წარმოდგენილია მოსწავლისათვის მხოლოდ ერთი ტიპის უნარის გასავითარებლად ადეკვატური დავალება და დასაბუთებულია არჩევანი; წარმოდგენილია მოსწავლისათვის ორივე ტიპის უნარის გასავითარებლად ადეკვატური დავალებები, თუმცა, არ არის დასაბუთებული არჩევანი;</p> <p>0 ქულა: წარმოდგენილია მოსწავლისათვის მხოლოდ ერთი ტიპის უნარის გასავითარებლად ადეკვატური დავალება, თუმცა, არ არის დასაბუთებული არჩევანი; წარმოდგენილი დავალებები არ არის ადეკვატური ამ ტიპის უნარების გასავითარებლად; პასუხი არ არის მოცემული.</p>
-----------	---

კითხვისა და წერის სწავლება

31	დ
32	ბ
33	ბ
34	ბ
35	ა
36	ა
37	ბ
38	<p>მაქსიმალური ქულა: 1</p> <p>1 ქულა: აღწერილია დავალებაში მოცემული პრობლემის დასაძლევად შესაბამისი აქტივობა;</p> <p>0 ქულა: მითითებულია დავალებაში მოცემული პრობლემის დასაძლევად შეუსაბამო აქტივობა; პასუხი ძალიან ზოგადია; პასუხი არ არის მოცემული.</p>

39	მაქსიმალური ქულა: 2
	<p>2 ქულა: დასახელებულია დავალებაში მოცემული სავარჯიშოს შესასრულებლად აუცილებელი, სულ მცირე, ორი უნარი;</p> <p>1 ქულა: დასახელებულია დავალებაში მოცემული სავარჯიშოს შესასრულებლად აუცილებელი მხოლოდ ერთი უნარი;</p> <p>0 ქულა: პასუხი არ არის სწორი; პასუხი ძალიან ზოგადია; პასუხი არ არის მოცემული.</p>
40	მაქსიმალური ქულა: 2
	<p>2 ქულა: დასახელებულია დავალებაში მოცემული პრობლემის გამომწვევი მიზეზი და აღწერილია აქტივობა, რომელიც ადეკვატურია ამ პრობლემის დასაძლევად;</p> <p>1 ქულა: დასახელებულია დავალებაში მოცემული პრობლემის გამომწვევი მიზეზი, თუმცა, არ არის აღწერილი აქტივობა, რომელიც ადეკვატურია ამ პრობლემის დასაძლევად; აღწერილია პრობლემის დასაძლევად ადეკვატური აქტივობა, თუმცა, არ არის ან არასწორად არის მითითებული პრობლემის გამომწვევი მიზეზი;</p> <p>0 ქულა: მოცემულია არაადეკვატური / ძალზე ზოგადი პასუხი; პასუხი არ არის მოცემული.</p>
41	მაქსიმალური ქულა: 1
	<p>1 ქულა: მითითებულია ტექსტიდან ორი წინადადება, რომლებიც მასწავლებელს გამოადგება დავალებაში მოცემული მიზნის მისაღწევად;</p> <p>0 ქულა: მითითებულია შეუსაბამო წინადადებები; პასუხი არ არის მოცემული.</p>
42	მაქსიმალური ქულა: 1
	<p>1 ქულა: მითითებულია ტექსტიდან წინადადებები, რომლებიც გამოადგება მასწავლებელს, დაანახოს მოსწავლეს მიზეზშედეგობრივი კავშირი;</p> <p>0 ქულა: მითითებულია შეუსაბამო წინადადებები; პასუხი არ არის მოცემული.</p>
43	მაქსიმალური ქულა: 1
	<p>1 ქულა: მოცემულია შეკითხვა, რომელიც დაეხმარება მოსწავლეს სხვადასხვა აზრაცში მოცემული ინფორმაციის ერთმანეთთან დაკავშირებასა და მთლიანი ტექსტიდან დასკვნის გამოტანაში;</p> <p>0 ქულა: მოცემულია შეუსაბამო / ძალზე ზოგადი შეკითხვა; პასუხი არ არის მოცემული.</p>

აკადემიური უნარები

წაკითხული ტექსტის გააზრება

44	დ
45	ბ
46	ა
47	ა
48	დ
49	ბ
50	ბ

51	<p>მაქსიმალური ქულა: 13</p> <p>1. შინაარსის რელევანტურობა ნაშრომი შეესაბამება მოცემულ საკითხს, პასუხობს დასმულ ამოცანებს. 2 ქულა: ნაშრომი პასუხობს თემას, არ ეხება არარელევანტურ საკითხებს; 1 ქულა: თემას პასუხობს ნაშრომის მხოლოდ გარკვეული მონაკვეთი; მოცემულია არარელევანტური ინფორმაცია; 0 ქულა: ნაშრომი არ პასუხობს თემას, შეეხება სრულიად განსხვავებულ საკითხს, წარმოადგენს დავალების პერიფრაზს. <i>შენიშვნა: თუ ნაშრომი პირველი კრიტერიუმის მიხედვით შეფასდება 0 ქულით, ის აღარ გასწორდება სხვა კრიტერიუმების მიხედვით.</i></p> <p>2. დასაბუთება აპლიკანტის პოზიცია წარმოდგენილია შესაბამისი დასაბუთებით, მსჯელობა გამყარებულია დამაჯერებელი, ადეკვატური არგუმენტებითა და მაგალითებით. 3 ქულა: მოყვანილია დამაჯერებელი, მრავალფეროვანი, ორიგინალური არგუმენტები, მაგალითები, განხილულია კონტრარგუმენტები; 2 ქულა: არგუმენტი/მაგალითით გამყარებულია მხოლოდ ზოგიერთი მოსაზრება, ან არგუმენტები მოყვანილია ყველა მოსაზრებისთვის, აპლიკანტი თანმიმდევრულად მსჯელობს საკითხის შესახებ; 1 ქულა: არის დასაბუთების მცდელობა, თუმცა არგუმენტები ზედაპირული, ერთფეროვანი და არადამაჯერებელია; 0 ქულა: მოსაზრებები არ არის გამყარებული მაგალითებითა და არგუმენტებით, არ არის წარმოდგენილი ლოგიკური მსჯელობა.</p> <p>3. თხრობის ორგანიზება ნაშრომი სტრუქტურულად გამართულია, აზრები მწყობრად, თანმიმდევრულად არის გადმოცემული, თხზულების ნაწილები ერთმანეთთან ლოგიკურადაა დაკავშირებული. 2 ქულა: ტექსტი სტრუქტურულად გამართულია _ ნაწერში წარმოდგენილია საკითხის დასმა, მსჯელობა, დასკვნა; აზრები მწყობრად არის გადმოცემული, მონაკვეთები ლოგიკურად უკავშირდება ერთმანეთს; 1 ქულა: ნაწერში დასმულია საკითხი, თუმცა, მსჯელობა ზედაპირულია, წარმოდგენილი დასკვნა არამართებულია ან შეუსაბამო; წარმოდგენილია ტექსტის მხოლოდ ზოგიერთი სტრუქტურული ნაწილი; ერთმანეთს ლოგიკურად უკავშირდება ტექსტის მხოლოდ ზოგიერთი მონაკვეთი; 0 ქულა: ნაწერში წარმოდგენილია პერიფრაზი და მხოლოდ მცირე მონაკვეთი ეთმობა მსჯელობას(რამდენიმე წინადადება, პატარა აბზაცი ა. შ.); მოსაზრებები, ტექსტის ნაწილები ერთმანეთთან ლოგიკურად არ არის დაკავშირებული; ნაწერში არ არის წარმოდგენილი სტრუქტურული ნაწილები - საკითხის დასმა, მსჯელობა, დასკვნა.</p> <p>4. სტილი, ლექსიკა აზრები ცხადად, ნათლადაა გამოთქმული, ნაწერი ლექსიკურად მდიდარი და სტილისტურად გამართულია, ლექსიკა შეესაბამება დასმულ საკითხს. 3 ქულა: არ არის დაშვებული სტილისტური შეცდომები, ტექსტი ლექსიკურად მდიდარია, აზრი მკაფიოდ და გამართულად არის გადმოცემული, გამოყენებულია საკითხის შესაფერისი ლექსიკა და სტილი. 2 ქულა: დაშვებულია 2-3 უმნიშვნელო სტილისტური შეცდომა, ტექსტი</p>
----	---

ლექსიკურად გამართულია, აზრი მკაფიოდ არის გამოხატული
1 ქულა: ნაწერი ლექსიკურად მწირია, დაშვებულია სტილისტური შეცდომები, თუმცა აზრი გასაგებად არის გადმოცემული. გამოყენებული ლექსიკა და სტილი მეტ-ნაკლებად შეეფერება საკითხს.

0 ქულა: ნაწერი ლექსიკურად ღარიბია; დაშვებულია უხეში სტილისტური შეცდომები; გამოყენებულია არაადეკვატური ლექსიკა და სტილი;

5. სინტაქსი, მორფოლოგია, პუნქტუაცია

ნაშრომი სინტაქსურად გამართულია, ნაწერი შესრულებულია თანამედროვე ქართული სალიტერატურო ენის ნორმების დაცვით.

3 ქულა: არ არის დაშვებული სინტაქსური, ორთოგრაფიულ-მორფოლოგიური და პუნქტუაციური შეცდომები, დაცულია თანამედროვე ქართული სალიტერატურო ენის ნორმები.

2 ქულა: დაშვებულია უმნიშვნელო სინტაქსური, ორთოგრაფიულ-მორფოლოგიური და პუნქტუაციური შეცდომები, თუმცა თანამედროვე ქართული სალიტერატურო ენის ნორმები ძირითადად დაცულია.

1 ქულა: დაშვებულია სინტაქსური, ორთოგრაფიულ-მორფოლოგიური, პუნქტუაციური შეცდომები, დარღვეულია თანამედროვე ქართული სალიტერატურო ენის ნორმები

0 ქულა: დაშვებულია უხეში სინტაქსური, ორთოგრაფიულ-მორფოლოგიური, პუნქტუაციური შეცდომები

იმისათვის, რომ ნაშრომი ყველა კრიტერიუმის მიხედვით გასწორდეს, ის უნდა აკმაყოფილებდეს შემდეგ პირობებს:

- უნდა შეეხებოდეს დავალებაში მოცემულ საკითხს;
- არ უნდა წარმოადგენდეს დავალების პირობის პერიფრაზს;
- არ უნდა შეიცავდეს ინფორმაციას, რომლის საშუალებით შესაძლებელია აპლიკანტის პიროვნების იდენტიფიცირება - სახელსა და გვარს (რეალურსა თუ გამოგონილს), მეტსახელს, ხელმოწერას და ა.შ.
- შესრულებული უნდა იყოს ისეთი ხელწერით, როგორც წაკითხვაც შესაძლებელია.

თუ ნაშრომი არ აკმაყოფილებს ამ პირობათაგან რომელიმეს, ის შეფასდება 0 ქულით.

ნაშრომი უნდა შეიცავდეს, სულ მცირე, 100 სიტყვას. სხვა შემთხვევაში ის გასწორდება მხოლოდ I და II კრიტერიუმების მიხედვით.